

ENKELE GEGEVENS OMTRENT
 ADRIAAN PAUW
 EN HET SLOT VAN
 HEEMSTEDE

I
 SCHETS
 VAN HET LEVEN
 VAN
 ADRIAAN PAUW

DOOR DR J. C. TJESSINGA

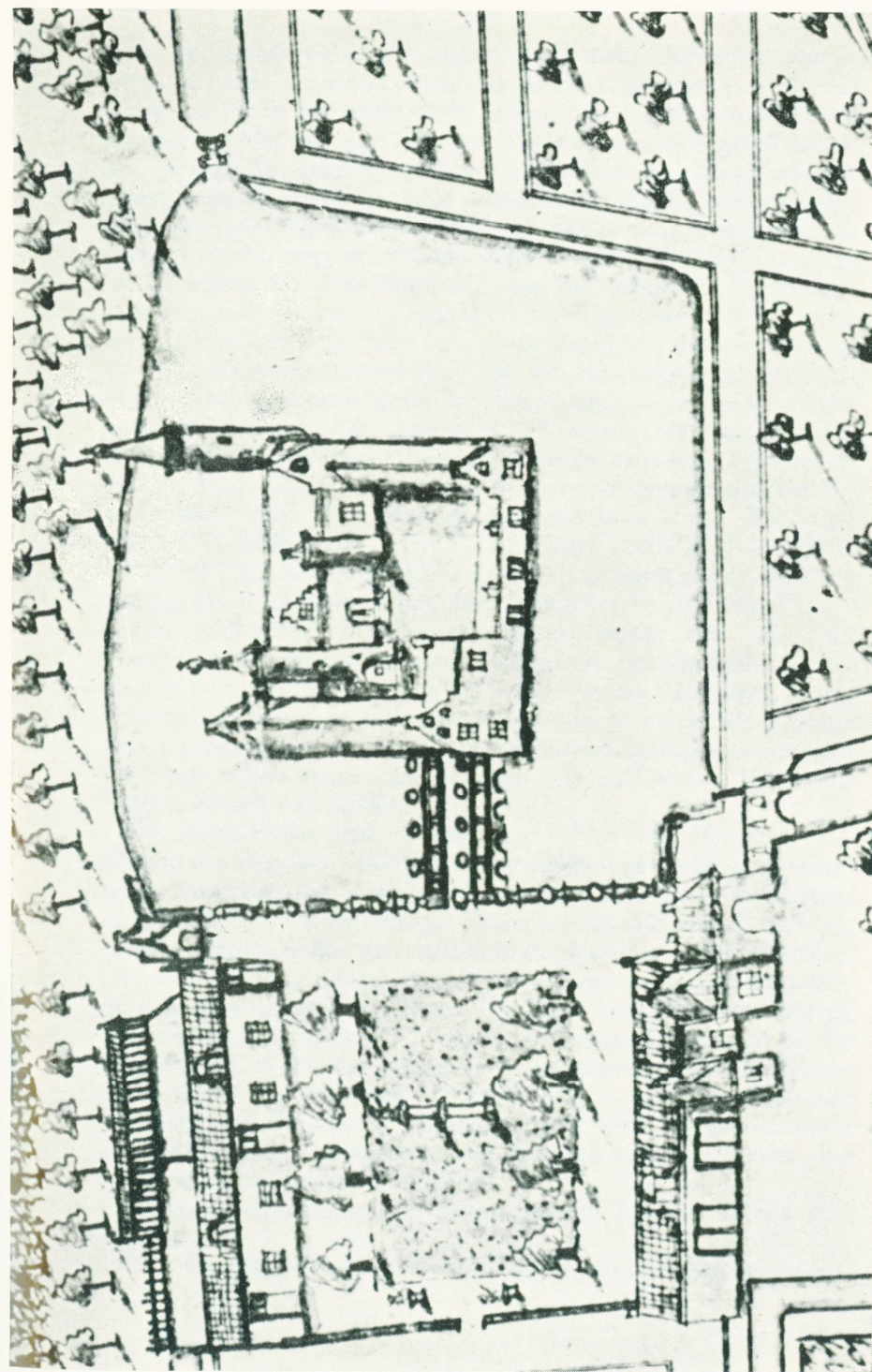
UITGEGEVEN IN HET JAAR 1948 DOOR DE
 VERENIGING OUD-HEEMSTEDE-BENNEBROEK
 TE HEEMSTEDE

stediana doet wat zot aan door zijn overdrijving, maar men kan zich best voorstellen, dat, na ontsluiting der geheimzinnige boven Camers, de boekenweelde op de dwalende literator-geluksridder een overweldigende indruk heeft gemaakt. Misschien is hij nog wel gaan dromen van een secretaris-bibliothecarisschap! Geen quaede-jongens meer en dan iedere dag opnieuw die rijckelijke ende smaeckelijke cost en dat lekkere op het slot gebrouwen bier, waarvan ook de slotheer zelf zulk een liefhebber was! Ja waarlijk, het leven zou, vóór men toe is aan het onvermijdelijke Pietershofje in Alkmaar, midtsgaders aen de Klaegh-liederen Jeremiae (zie hierachter noot 31), in het playsierige Heemstede nog wel eens playsierig kunnen worden!

Op de achterzijde van het losse blaadje heeft Bruno in klad-schrift pro memorie nog een aantal ornamenta en monumenta opgetekend, die, woordelijk gelijk en blijkbaar van hier overgenomen, ook worden aangetroffen aan het slot van Lijst II. Opschriften voor deze zaken, voorzover daarvan sprake kan zijn, werden, afgezien van die op de voetstukken van een paar zuilen en op de steen van Tecklenburg, bij ons weten niet overgeleverd. Over enkele van de hier vermelde voorwerpen is iets te zeggen.

De volgende zuilen worden genoemd: de Carthaagse en de Bentheimse, dat zijn de zuilen, waarop in 1647 de beelden van Mars en van Venus geplaatst werden (Bijlage A, nrs 48, 49), de nage-maakte Herculeszuilen en de Ierse zuil. Over de zuilen in het algemeen spreekt het opschrift nr 46. De nagemaakte Herculeszuilen worden genoemd onmiddellijk na de natuurlijk eveneens gefingeerde afbeelding van Hercules. Zij zullen mogelijk opgesteld geweest zijn op enigerlei wijze met die afbeelding gecombineerd.

Van bouwfragmenten van de *Brittenburg* en van de *burcht van Tecklenburg* wordt vervolgens gesproken en dat blijken nader geweest te zijn: één steen van de ene, één steen van de andere ruïne. De fundamenteën van de Brittenburg waren gelegen bij Katwijk aan Zee op een plaats, die thans reeds eeuwen door de zee overdekt is.³⁵⁾ Tussen Munster en Osnabrück ligt het oude graafschap Tecklenburg. De hoofdplaats Tecklenburg ligt op een hoge berg met een slot, dat reeds lang voor de laatste wereld-oorlog ruïne was. Wanneer men te Heemstede staat op het buitenplein met zijn gezicht naar het slot gekeerd, dan heeft men de Grote Poort rechts en de Duivenpoort links. Aan de Grote Poort sluit zich aan de vroegere boerderij met stal, thans woonhuis, aan de Duivenpoort een modern bouwsel, staande op de plaats van het vroegere werkhuis. Dit zijn de afsluitingen van het buitenplein, de rechter afsluiting naar het Noordwesten, de linker afsluiting

Afb. 4. Gezicht in vogelvlucht op het slot van Heemstede met naaste omgeving, ongedateerd, na 1645. Van Doornick, nr 178, eerste stuk, gekleurde tekening. Heerlijkeheidsarchief Heemstede.

Afb. 1. Het Huis Heemstede opgegraven.

Luchtfoto K.L.M.

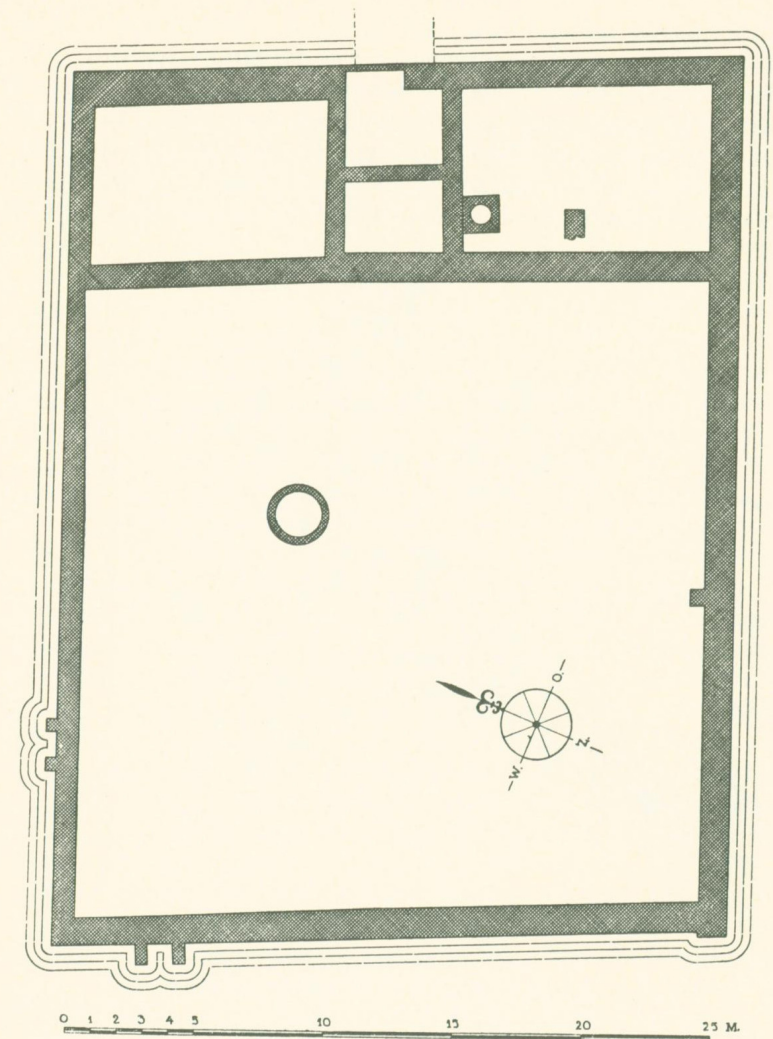

Fig. 5. Plattegrond van het Huis Heemstede omstreeks 1420. De Oostzijde van het slotterrein is nu weer geheel bebouwd. Tek. A. van Pernis.

dat valt wel uit het teruggevonden muurwerk af te leiden. Maar er is nog een ander treffend bewijs, dat er in het begin van de vijftiende eeuw wel degelijk een huis te Heemstede bestaat. In 1414 trouwt Jan van Heemstede Junior namelijk met jonkvrouwe Dirklouf van Hetterscheid en schenkt haar een lijftocht van 57